

Tekster: *Es 50,4-7, ApG 6,8-14; ApG 7,54-60, Matt 10,32-42*

Salmer: Lem 10.30

122 Den yndigste rose

825 Gud gav sit allerbedste

125 Mit hjerte altid vanker vers 1-8

129 Julebudet (mel. Hartmann)

Nadver

438 Hellig

125.9 Ak, kom!

103 Barn Jesus

Jeg bliver så nemt fristet til at begynde med at undskylde, når jeg skal prædike 2. juledag. Undskylde på evangeliets vegne, på Guds vegne, på Jesu vegne, fordi vi skal høre sådan nogle blodige og frygtelige læsninger her midt i julen. Men det er jo ganske ugudeligt sådan at ville undskylde Gud. Gud skal ikke undskyldes. Gud skal forkyndes og lovprises. Men under ingen omstændigheder undskyldes. Men hvad er det da for noget det med at Jesus ikke er kommet for at bringe fred men sværd, og at den der ikke elsker ham højere end man elsker forældre og søskende og børn ikke er ham værd! Hvad er meningen med det?

Det er det, jeg vil prøve at sige noget om i dag.

Kristen jul er festen for det, der med fint, latinsk ord hedder inkarnationen. Inkarnation betyder at blive kød. Gud bliver kød, da han fødes på jorden i barnet Jesus i Bethlehem. Gud er nemlig ikke på forhånd kød. Gud er ånd læser vi i Biblen, og ånd er i

modsatning til kød en usynlig kraft eller energi, der påvirker kødet eller stoffet, som man også kunne kalde det, og får noget til at ske.

Der er mange andre kræfter eller ånder i spil i verden end Guds ånd. Det er kræfter, som har revet sig løs fra Guds ånd og som nu lever deres egne liv og fremmer deres egne formål. Det er kræfter som tjener sig selv i stedet for at tjene Gud, Skaberens, der har ladet alt blive til med det mål at alt og alle skal tjene hinanden i en stor harmonisk enhed. Da Gud blev kød i Jesus fra Nazareth, da gik han ind og blev en del af den verden, hvor alle mulige løsrevne kræfter råder. Men det forunderlige var, at han forblev Gud, selvom han var kød. Så i Jesus kom et menneske til verden, som ikke ville sig selv først og fremmest, men som holdt fast ved Skaberens oprindelige tanke med skaberværket: den harmoniske samvirken af alt og alle til bedste for alle på én gang. Og det volder strid. Strid mellem viljen til helhed og fællesskab og viljen til egeninteresser.

Det viser sig allerede få dage efter Jesu fødsel, som vi skal høre det på søndag i den grufulde skildring af Herodes, der er af frygt for at hans egen magt skal trues prøver at ramme Jesus, den nye konge, ved at slå alle smådrengene i Bethlehem og omegn ihjel. Og det viser sig, da Jesus bliver voksen ved at den personificerede egeninteresse, Satan selv, prøver at friste Jesus til at følge sig, og det viser sig ved, at alle de religiøse grupperinger, som hver især mener på hver deres måde at have fundet den sande vej til Gud, vender sig mod Jesus i vrede og had, fordi de føler sig truet af ham. Men er Jesus og hans modstandere ikke bare stridende parter, som hver især ikke kan tåle hinanden? Og er Jesus i grunden ikke lige så uforsonlig og fjendtlig mod modstanderne, som de er mod ham. Nej, der er en forskel. Jesus, prøver ikke at udrydde sine modstandere. Han er overbevist

om, at de, hvis de holder fast i deres modstand mod den forståelse af Gud, som han prædiker, vil blive udslettet af Gud ved den yderste dom. Og han bøjer sig ikke for dem, men bliver ved at sige dem imod. Man kan prøver aldrig at bruge magt imod dem. Tværtimod, han afviser på det skarpeste at bruge magt for at fremme det Guds rige, han prædiker. Han går i rette med Peter, da han prøver at forsvare Jesus med vold, og han siger i lignelsen om rajgræsset og hveden, at de onde kræfter ikke skal udryddes med magt fra jorden, men at de vil forsvinde ved den endelige dom ved verdens ende. Det Jesus gør, det er ikke at kæmpe for det gode mod det onde. Nej, Jesus gør det gode gældende midt i en verden, hvor det onde huserer. Det er det, der ligger i Jesu ord om, hvis nogen slår dig på den ene kind, skal du vende den anden til. Det kommer til orde, når Jesus siger, at man skal elske sine fjender og bede for dem, der forfølger en.

Selma Lagerlöf har skrevet en julefortælling, som nærmest er en prædiken over 2. juledags evangelium. Fortællingen hedder Fred på Jorden og handler om en familie der er samlet om evangelielæsningen juleaften. Da går døren op og en underlig skabning kommer ind, møgbeskidt, pjaltet med uklippet hår og kloagtige negle. Det viser sig at det er husets forsvundne datter Urd. 10 år har hun været sporløst forsvundet, og alle har regnet hende for død. Hun er sky og utilnærmelig, og ikke til at komme i kontakt med for den familie, hun er vendt hjem til. Da begynder hun pludselig at tale til husets gamle kat, som spindende er krøbet ind til hende. Hun siger højt til katten, at hun har svoret aldrig nogensinde at fortælle noget menneske, hvad der er hændt hende og hvor hun har været, men til katten kan hun sige det, for den er ikke et

menneske. Og hun fortæller katten, at hun var blevet taget til fange, af røvere, der har holdt hende som tjenestepige i de forløbne ti år, ja, mere end det, for hun har født røverhøvdingen 7 børn, som den selvsamme røverhøvding alle har druknet i elven. Og hun fortæller katten, at når nu hendes ed forbyder hende at fortælle noget menneske, hvor røvernes tilholdssted var, så har hun i stedet strøet ærter og gryn på jorden hele vejen fra røverhulen og hjem til hendes faders gård.

Urds søster Magnhild, har hørt søsterens fortælling til katten til ende. Nu falde hendes øjne på den åbne bibel, hvor de netop har hørt englenes ord til hyrderne på marken: "Fred til mennesker med Guds velbehag." Og hun smækker Biblen i, idet hun siger: "Du byder fred, men du har nok ikke tænkt på at sådanne ting kunne ske?"

Mændene i huset begynder straks at slibe knive og økser for næste morgen at bryde op og overfalde og dræbe røverne, og der bliver sendt bud til slægt og naboer om bistand. Sent om aftenen er alle gået til ro for at være klar til morgendagens hævntog. Kun datteren Magnhild er oppe. Hun står og kredser om modsætningen mellem Biblens ord om fred på jorden og den grufulde ugerning røverne har begået mod hendes søster. Og hun siger til sig selv: "Det kan ikke være Guds mening, at en sådan ugerning ikke skal straffes og hævnnes?"

Da hører hun en let puslen og raslen mod huset som af lette vinger. Hun åbner døren og kigger ud og ser, at det sner. Sneen dækker jorden. Den dækker de gryn og ærter, søsteren Urd har spredt for at lede vej til røverhulen. Hun forstår, at de aldrig vil finde vej til hulen nu. Og at røvernes ugerning vil forblive ustraffet, og hun ser op mod

himlen og siger: "Ja så, ikke en gang det, ville du give lov til. Ikke en gang det!"

Selma Lagerlöfs fortælling er den mest præcise prædiken over dagens evangelium, jeg kan forestille mig. For den strid, Jesus kaster ind i verden det er striden mellem fred og ufred, det er striden mellem tilgivelse og hævn, striden mellem forsoning og uforsonlighed. Det er en strid som aldrig kan føres med våben og med magt af den som kæmper for fred, tilgivelse og forsoning, men kun ved at vende den anden kind til og tage sit kors op og bære det, som Jesus gjorde.

Det har mennesker aldrig selv kunne finde ud af. Men fordi Jesus har levet, har sagt os det og vist os det ved vi det nu og kan ikke mere ryste det af os, selvom vi har svært ved at efterleve det : at kampen for fred og det der er godt aldrig, aldrig, aldrig kan føre med våben og vold, men kun ved at insistere på det gode, også når det onde rammer en.

Amen.